

DORAK HAZİNESİ SKANDALI

Yazan: TURHAN AYTUL

1

Bu, bitmiş bir hikâyenin hazin gerçekleridir. Dorak hazinesi bulunmuş, yurdumuzdan kaçırılmıştır. Biz, şimdi eski bir Türk âdetine uyararak gidenin arkasından bunun kavgasını yapmaktayız. Aslında suç, Dorak hazinesi soygununu yapanlarda değil, bizdedir...

"Mellaart'ı kurtaralım!.."

Arkeolog James Mellaart

TEMMUZ ayının son günleriydi. The Sunday Times gazetesinin uzun boylu, iri yapılı beyaz saçlı, 40 — 45 yaşlarındaki yazarı Kenneth Pearson gazetemize geldi. Yanında bize arkeolog olarak tanıştırdığı Patricia Connor isimli 20 - 21 yaşlarında oldukça güzel bir kız vardı. İngiliz gazeteci ile Dış Haberler Servisinden Mehmet Ali Birand'ın aracılığı ile konuştuk. Bana:

«— Turhan bey» dedi. «1962 yılında Dorak hazinesi hakkında yazdıklarınız arkeolog Mellaart'ın mahvına sebep oluyor. Bu konuyu beraberce konuşalım.»

Büyük bir samimiyetle cevap verdim:

«— Derhal Mr. Pearson. Hem en kolları sıvayalım. Meselâ arkeolog James Mellaart ve sizin bütün masraflarınız gazetemize ait olmak üzere İzmir'e gidelim ve Mellaart'ın bu hazineyi «örneğin» söylediği evi bulalım ve burada Anna Papastrati adındaki kızla konuşalım.»

Mellaart, dünyanın Ur hazinelerinden sonra en büyük buluşu olarak gösterdiği Dorak Kralliyet Hazinesini 1958 yılında İzmir'de Kâzım Dirik caddesi 217 sayılı evde bir Rum kızından gördüğünü iddia etmişti.

İngiliz gazeteci birdenbire durdu. Ben devam ettim:

«— Bakın!» dedim. «İzmir'e gideriz. Evin yerini buluruz. Yi-

Mellaart'ı kurtaralım teklifini kabul ettik amma soygunun bir anahtarı Mellaart'ta ise öbür anahtarı İzmirli Anna Papastrati adlı bir kızdıydı. Bu kıızı bulmayı Mellaart kabul etmedi

kılmışsa ne zaman yıkılmış anlarız. Emniyet Müdürlüğünden bu kızın nereye gittiğini öğreniriz. Çünkü Dorak soygununun bir anahtarı Mellaart'a, ikinci anahtarı da bu kızdı. Kızı sıkıştırır hazineyi buluruz. Böylece Mellaart da temize çıkmış olur.»

Kenneth Pearson:

«— Mellaart'la bu konuyu konuşayım» dedi ve telefonla arkeologu aradı. Mellaart o günlerde yine Türkiye'ye gelmiş ve Çatalhöyükte dört yıl önce başladığı kazılar için müsaade almağa uğraşıyordu. Mellaart'la İngiliz gazetecinin konuşması kısa sürdü. Netice şuydu:

Mellaart, İzmirde o dünyanın en önemli kral hazinesinin bulunduğu eve gece karanlıkta girmiş, bir süre evde çalışmış ve bir gün yine gece yarısından sonra evden çıkmıştı. Bu yüzden evet o dünyanın en önemli kral hazinesinin bulunduğu evi hatırlıyamadı. İzmir'e gitmek bu yüzden beyhude olacaktı.

BU MASALI BABASINA

YUTTURSUN!

İngiliz gazeteciye aynen tercime edilmek üzere şöyle dedim:

«— Bu masalı babasına yuttursun!»

Bundan sonra konuşmamız üç saat sert bir tonda cereyan etti. Bana Mellaart'la ilgili yazıyı niçin yazdığımı soruyordu. Mellaart Dorak, Kral hazinesiyle ilgili açıklamayı 1959 yılında yapmıştı. Ben neden bundan 2,5 yıl sonra haberdar olmuştum. Kim bana bu açıklamayı bildirmişti.

İngiliz gazeteciye cevabım şu şekilde oldu?

«— Ben de Mellaart'ı itham eden yazıyı 1962 yılında yazdım. Siz neden üzerinden 2,5 değil, 4 yıl geçtikten sonra bana geliyorsunuz. Türkiye'den bir haberin

İngiltere'ye ulaşması için 4 yıl mı geçmesi lazım.»

Ne o benim sualime cevap verildi ne de ben onun sualini cevaplandırdım. Kesin durum şuydu:

O bu yazının Mellaart'ın rakibi olan bir arkeolog tarafından bana verildiğini zannediyor ve bu rakipleri bulmak istiyordu. Halbuki gerçek hiç de onun zannettiği gibi değildi.

«SİZİNLE KONUŞAMAM.»

İngiliz gazeteci Türkiye'ye sadece Mellaart olayını, Mellaart'ın acısından temize çıkartmak için gelmişti. Bana son bir teklif daha yaptı:

«— Ben yanımda arkeolog arkadaşla birlikte birçok yerleri dolaşarak bu konuyu aydınlatmaya çalıştık. Düşümden size uğrasam elde ettiğim bilgileri size de versem, bunlar sizi ilgilendirir mi?»

Bir an hayretler içinde kalmıştım. Bir gazeteci nasıl olur da aylarca uğraşıp elde ettiği bilgileri başka bir gazeteciye verebilirdi.

Bu sözlerde arka düşünceler sezmiştim. Biraz para vererek, mesele bir İngiliz gazetesinde çıkabilecek bir yazının telif ücreti kadar para vererek bana istediği gibi bir yazı mı yazdırmak niyetinde...

Sinirlenmiştim, sertçe cevap verdim:

«— Artık sizinle konuşacak hiç bir konum yok!»

Orta yaşlı Kenneth Pearson, yanındaki genç ve güzel arkadaşıyla beraber çıkıp gitti.

YARIN:
Kim inanır bu kurt masasına?